ਸਿਮਰਨ

ਭਾਗ–8

ਉਂਜ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਉਪਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚੁ ਪਰ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਖਾਸ ਵਿ ਤਾ, ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਰਸਾ ਕੇ **ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਉਤੇ ਖਾਸ ੋਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ** ਅਤੇ **ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਚੁ

ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ॥
ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਿਟਾਵਉ॥
ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੁੰਭਰ ਏਕੈ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਧਾਖ੍ਯ਼ਰ॥
ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਕ ਆਖ੍ਯ਼ਰ॥
ਕਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ॥
ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ॥ (ਪੰਨਾ–262)

ਚੁ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੇਕ ਲਾਭ ਦੱਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਨੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਖ ਾਨਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਚੁ

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਬਸੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੂਖੁ ਜਮੁ ਨਸੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਲੁ ਪਰਹਰੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨੁ ਟਰੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ॥
ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ॥ (ਪੰਨਾ-262)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁ **ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਇਕੋ ਕ੍ਰਿਆ ਨਾਲ** ਚੁ

1. ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੁੱਖ, ਕਲੇ , ਸੰਤਾਪ ਆਦਿ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੁਖ-ਅਨੰਦ-ਕਲਿਆਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
3. **ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਮੋਲਿਕ ਦਾਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ** ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
4. ਆਤਮਿਕ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਹੀ-ਮੰਡਲ ਦੇ **ਗੁੱਝੇ ਭੇਦਾਂ** ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਂ ਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਸਾਡਾ ਹਉਮੈ-ਵੇੜ੍ਹਿਆ **ਅਗਿਆਨੀ ਮਨ** ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ ਦੇ ਕ੍ਰਿ ਮਿਆਂ ਅਥਵਾ ਗੁਝੇ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ **ਨਾ ਸਮਝੇ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੇ ਚੁ** ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਦਰਸਾਏ **ਅਨੁਭਵੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇ ਚੁ**

ਸੱਚ ਹਨ!

ਨਿਰੋਲ ਸੱਚ ਹਨ!!

ਅਟੱਲ ਹਨ!!!

ਇਸ ਦੀਰਘ ਵਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਪੇ ਹਨ ਚੁ

ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਦੋ ਮੰਡਲ ਹਨ ਚੁ

1. ਇਲਾਹੀ ਮੰਡਲ ਜਾਂ ਸਚਖੰਡ
2. ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ

ਆਪੀਨ੍ਹੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ ਆਪੀਨ੍ਹੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ॥
ਦੁਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ। (ਪੰਨਾ-463)

ਇਹ ਅਨੰਤ ਕੁਦਰਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ **ਇਲਾਹੀ ਕਵਾਉ** ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੀ ਹੈ, ਅਤੇ **ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ** ਦੇ ਸਰਬੱਗ ਅਸੂਲਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਚੁ

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ॥
ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ॥

ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ।।
ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ।। (ਪੰਨਾ-1)

ਇਲਾਹੀ **ਹੁਕਮ** ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਅੱਡਰੋ-ਅੱਡਰੇ ਚੁ

ਨਿਯਮ
ਕਾਨੂੰਨ
ਕਰਮ-ਕ੍ਰਿਆ
ਗੁਣ-ਅਵਗੁਣ
ਰੰਗ-ਰਸ
ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ

ਚੁ ਆਦਿ ਹਨ।

ਆਤਮ-ਮੰਡਲ ਅਥਵਾ **ਸਚਖੰਡ** ਵਿੱਚ **ਨਿਰੰਕਾਰ** ਆਪ ਵਸਦਾ ਹੈ।

ਸਚਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ।। (ਪੰਨਾ-8)

ਇਹ ਇਲਾਹੀ ਮੰਡਲ ਕੋਈ ਦਿਸਣਹਾਰ **ਮਾਇਕੀ ਟਾਪੂ** ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਤਾਂ **ਆਤਮਿਕ-ਅਨੁਭਵ** ਦੀ ਉਹ **ਵਿਸਮਾਦੀ ਅਵੱਸਥਾ ਹੈ,** ਜਿਥੇ ਇਲਾਹੀ ।

ਪ੍ਰੀਤ
ਪ੍ਰੇਮ
ਰਸ
ਚਾਉ
ਸੁਖ
ਅਨੰਦ
ਰੁਣਝੁਣ
ਜੀਵਨ ਰੌਂ
ਪ੍ਰਕਾ
ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਨਦਰ-ਕਰਮ

ਬਖ਼ਿ

ਬਦ

ਨਾਮ

ਚੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ਹੈ। ਇਥੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ **ਆਤਮ-ਪ੍ਰਕਾ** ਵਿੱਚ **ਪੁੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਹਾਂ ਚੁ**

ਅਨੰਤ ਆਤਮ ਸੁਖ

ਬਿਸਮਾਦੀ ਮਹਾਂ-ਰਸ

ਬਿਸਮਾਦੀ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ

ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾਵਾਂ

ਚੁ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ **ਨਿਰੰਕਾਰੀ-ਪ੍ਰੀਤਮ** ਦੀ **ਨਿੱਘੀ-ਹ੍ਰੂਰੀ ਦਾ ਅਨਹਦ-ਵਿਸਮਾਦੀ-ਰੰਗ-ਰਸ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹਨ ਚੁ**

ਮਾਈ ਰੀ ਪੇਖਿ ਰਹੀ ਬਿਸਮਾਦ॥
ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਅਚਰਜ ਤਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ॥ (ਪੰਨਾ-1226)

ਤਹ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਝੁਣਕਾਰੋ ਰਾਮ॥
ਮਿਲਿ ਗਾਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜੈਕਾਰੋ ਰਾਮ॥
ਮਿਲਿ ਸੰਤਿ ਗਾਵਹਿ **ਖਸਮ ਭਾਵਹਿ** ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰੰਗ ਭਿੰਨੀਆ॥ (ਪੰ.-545)

ਅਨਹਦੋ ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੇ ਰਾਮ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ॥ (ਪੰਨਾ-436)

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਮਾਤਾ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਉਪਜੀ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਾ॥ (ਪੰਨਾ-532)

ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਦੇ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਉਗੁਣ ਪੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਚੁ

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ॥
ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਕਾਰ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਨ ਭਾਈ॥ (ਪੰਨਾ-819)

ਗੂਝੀ ਭਾਹਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ਭਗਤ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ॥ (ਪੰਨਾ-673)

ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਲਾਗਉ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਅੰਚਲੁ ਗਹੀਐ॥
ਆਂਚ ਨ ਲਾਗੈ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਤੇ ਸਰਨਿ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਅਹੀਐ॥ (ਪੰਨਾ-531)

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ॥
ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ॥ (ਪੰਨਾ-345)

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਤ੍ਰੈ-ਗੁਣੀ ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਜੀਵ **ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ** ਹੋ ਕੇ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਅਥਵਾ **ਹਉਮੈਂ** ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ **ਮਾਨਸਿਕ-ਰੰਗਤ** ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦੇ ਹਨ ਚੁ

ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਚਿਆਰੁ ਕੂੜਿਆਰੁ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵੀਚਾਰੁ॥ (ਪੰਨਾ-466)

ਹਉਮੈ ਜਲਤੇ ਜਲਿ ਮੁਏ ਭ੍ਰਮਿ ਆਏ ਦੂਜੈ ਭਾਇ॥ (ਪੰਨਾ-643)

ਇਹੁ ਮਨੁ ਧੰਧੈ ਬਾਂਧਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ॥
ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਸਦਾ ਬਿਲਲਾਇ॥ (ਪੰਨਾ-1176)

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਧਾਰਿ ਬੰਧਨਿ ਬੰਧਿਆ॥
ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰ ਮਾਇਆ ਧੰਧਿਆ॥ (ਪੰਨਾ-761)

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਚੀਤੁ॥
ਝੂਠ ਵਿਕਾਰਿ ਜਾਗੈ ਹਿਤ ਚੀਤੁ॥
ਪੂੰਜੀ ਪਾਪ ਲੋਭ ਕੀ ਕੀਤੁ॥ (ਪੰਨਾ-153)

ਭੂਲਿਓ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਉਰਝਾਇਓ॥
ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਓ ਲਾਲਚ ਲਗਿ ਤਿਹ ਤਿਹ ਆਪੁ ਬੰਧਾਇਓ॥ (ਪੰਨਾ-702)

ਇਹ ਮਾਇਕੀ ਕਾਇਨਾਤ **ਸਵੈਭੰਗ** ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਇਕੀ **ਵਡ ਖੇਲ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਣਾ** ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਬਟਵਾਰੇ ਅਥਵਾ ਚੁ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਵੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਅਥਵਾ **ਅਉਗਣਾਂ** ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਚੁ

ਪੰਚ ਪੂਤ ਜਣੇ ਇਕ ਮਾਇ॥
ਉਤਭੁਜ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਜਗਤ ਵਿਆਇ॥ (ਪੰਨਾ-865)

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਕਰਤੈ ਲਾਈ॥
ਏਹੁ ਹੁਕਮੁ ਕਰਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ॥ (ਪੰਨਾ-1261)

ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ।।
ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮਹਾ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ।।
ਇਆਹੂ ਜੁਗਤਿ ਬਿਹਾਨੇ ਕਈ ਜਨਮ।।
ਨਾਨਕ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਆਪਨ ਕਰਿ ਕਰਮ।। (ਪੰਨਾ–268)

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਵਸਹਿ
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰਾ।।
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲੂਟਹਿ ਮਨਮੁਖ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ
ਕੋਇ ਨ ਸੁਣੈ ਪੂਕਾਰਾ।। (ਪੰਨਾ–600)

ਇਹ ਮਾਇਕੀ ਨੀਵੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਅਉਗਣਾਂ ਦਾ **ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਹਨ,** ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਚੁ

ਈਰਖਾ
ਦਵੈਤ
ਵੈਰ
ਵਿਰੋਧ
ਨਿੰਦਾ
ਚੁਗਲੀ
ਸਾੜਾ
ਕੁਲਝਣਾ
ਦੁੱਖ
ਕਲੇ
ਵਿ -ਵਿਕਾਰ
ਝੂਠ
ਡਰ
ਫਰੇਬ
ਚਿੰਤਾ
ੱਕ
ਬੇਈਮਾਨੀ

ਖੁਦਗਰ ੀ

ਮੈਂ-ਮੇਰੀ

ਨਫਰਤ

ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ

ਚੁਆਦਿ **ਅਸੁਰੀ ਅਉਗੁਣ** ਉਪਜਦੇ ਹਨ।

ਜੋ ਜੈਸੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਤੈਸੋ ਫਲੁ ਖਾਇ ਚੁ ਦੀ ਪੰਗਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦ ਅਸੀਂ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਕੇ ਹਰੀ ਨੂੰ **ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ** ਅਥਵਾ ਉਸਦਾ **ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ** ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਅਟੱਲ ਅਸੂਲ ਚੁ ਜੋ ਮੈ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈ ਪਾਇਆ ਦੇ ਅਧੀਨ **ਅਉਗੁਣ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦੇ ਹਾਂ।**

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਰੀ ਨੂੰ **ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ,** ਜਾਂ ਉਸਦਾ **ਸਿਮਰਨ** ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਮਨ **ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਵੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੁ**

ਸਤ

ਸੰਤੋਖ

ਦਇਆ

ਧਰਮ

ਖਿਮਾ

ਨਿਮਰਤਾ

ਪਿਆਰ

ਇਤੰ ਾਕ

ਸੇਵਾ-ਭਾਵ

ਪਰਉਪਕਾਰ

ਮਿਤਰਤਾ

ਾਂਤੀ

ਹਮਦਰਦੀ

ਧੀਰਜ

ਵਿ ਵਾਸ

ਨਿਮਰਤਾ

ਮਿਲਵਰਤਣ

ਆਪਾ ਵਾਰਨਾ

ਪ੍ਰੀਤ

ਪ੍ਰੇਮ

ਰਸ

ਚਾਉ

ਚੁਆਦਿ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ **ਹਰੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਹੀ ਚੁ**

ਸਾਰੇ **ਮਾਇਕੀ ਅਉਗੁਣਾਂ** ਅਥਵਾ ਦੁੱਖ-ਕਲੇ ਾਂ ਦਾ **ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਹੈ।**

ਅਤੇ ਹਰੀ ਨੂੰ **ਯਾਦ ਕਰਨਾ** ਜਾਂ ਉਸਦਾ **ਸਿਮਰਨ** ਹੀ ਚੁ

ਸਾਰੇ **ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਅਥਵਾ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਸੋਮਾ ਹੈ।**

ਦੂਖੁ ਤਦੇ ਜਦਿ ਵੀਸਰੈ
ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਚਿਤਿ ਆਏ॥ (ਪੰਨਾ-813)

ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਤਾਂ ਸਭੁ ਕੋ ਲਾਗੂ
ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਤਾਂ ਸੇਵਾ॥ (ਪੰਨਾ-383)

ਦੂਖੁ ਤਦੇ ਜਾ ਵਿਸਰਿ ਜਾਵੈ ਭੁਖ ਵਿਆਪੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਧਾਵੈ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ॥ (ਪੰਨਾ-98)

ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਸੁਣਦਿਆਂ ਅਥਵਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ **ਉਚੇਰਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।** ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਮਾਇਕੀ **ਖਲਜਗਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ।**

ਇਸ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੁ

1. ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ **ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਭੇਦਾਂ ਅਥਵਾ ਤਤ** ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
2. ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ **ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਢਾਲਦੇ, ਅਥਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ।**

3. **ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ** ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਾੱਫੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ **ਕਮਾਈ** ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹਾਂ ਤਾਂ **ਓਪਰੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ, ਠਾਠਾ-ਬਾਗਾ ਕਰਕੇ** ਮਨ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਛੱਡਦੇ ਹਾਂ।

5. ਅਸੀਂ ਨੁਸਖਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, **ਨੁਸਖੇ ਨੂੰ ਵਰਤਦੇ ਨਹੀਂ।**

ਪੂਛਤ ਪਥਿਕ ਤਿਹ ਮਾਰਗਿ ਨ ਧਾਰੈ ਪਗਿ,
ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਦੇਸ ਕੈਸੇ ਬਾਤਨ ਸੇ ਜਾਈਐ।
ਪੂਛਤ ਹੈ ਬੈਦ ਖਾਤ ਔਖਧਿ ਨ ਸੰਜਮਸੈ,
ਕੈਸੇ ਮਿਟੈ ਰੋਗ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ।
ਪੂਛਤਿ ਸੁਹਾਗਨਿ ਹੈ ਕਰਮਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਕੈ,
ਰਿਦੈ ਬਿਭਚਾਰ ਕਤ ਸਿਹਜਾ ਬੁਲਾਈਐ।
ਗਾਇ ਸੁਨੈ ਆਂਖੇ ਮੀਚੈ ਪਾਈਐ ਨ ਪਰਮ ਪਦੁ,
ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਗਹਿ ਜੌ ਲੌਂ ਨ ਕਮਾਈਐ। (ਕਬਿਤ ਭਾ. ਗੁ. -439)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਢਲੇ ਉਪਦੇ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚੁ

1. ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ।

2. ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ।

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ॥ (ਪੰਨਾ-12)

ਪਰ ਅਸੀਂ **ਅਵਰਿ ਕਾਜ** ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਨਿਜੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਚੁ **ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ** ਵਲੋਂ ਅਣਜਾਣ, ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਤੇ ਮਚਲੇ ਹੋਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਵੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ **ਮਾਇਕੀ ਗਰ ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ** !!

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਸੇਵਕੁ **ਹੋਰਿ ਸਗਲੇ ਬਿਉਹਾਰੀ॥** (ਪੰਨਾ-495)

ਜੇਕਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚੇ-ਸੁਚੇ ਤੇ **ਰੂਰੀ ਉਪਦੇ** ਤੋਂ ਅਸੀਂ **ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ**, ਜਾਂ **ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ,** ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਚੁ

ਸਿਮਰਨ

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ॥ (ਪੰਨਾ-684)

ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਸੁਣਦਿਆਂ, ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਸਾਡਾ ਮਾਇਕੀ, ਮਾਨਸਿਕ, ਪਰਮਾਰਥਿਕ ਅਰਥਾਤ ਚੁ **ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਝੂਠੀ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕੇ ਨਿਘਰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਚੁ**

ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੂਠੈ ਧੰਧੈ ਮੋਹੁ॥ (ਪੰਨਾ-133)

ਮਨ ਕੇ ਅਧਿਕ ਤਰੰਗ ਕਿਉ ਦਰਿ ਸਾਹਿਬ ਛੁਟੀਐ॥ (ਪੰਨਾ-1088)

ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੇ **ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਕਮਾਈ** ਦੀ ਸਾਖੀ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚੁ

ਕੋਈ ਭੋਲਾ ਭਾਲਾ ਿ ਮੀਦਾਰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਰੱਬ ਦੇ **ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਤਾ** ਸਾਧੂ ਉਥੋਂ ਲੰਘਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਿ ਮੀਦਾਰ ਦੇ ਖੂਹ ਤੇ ਆ ਕੇ ਪਾਣੀ ਮੰਗਿਆ। ਿ ਮੀਦਾਰ ਨੇ **ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਨਾਲ** ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਚੋ ਕੇ ਉਸਦੀ ਲੱਸੀ ਬਣਾਕੇ ਸਾਧੂ ਨੂੰ ਪਿਆਈ। ਸਾਧੂ ਅਤਿਅੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਭੁੱਖ ਤੇ ਪਿਆਸ ਮਿਟਾਈ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸਨੇ ਿ ਮੀਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਠਾਕੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ! ਵਾਹਿਗੁਰੂ !! ਵਾਹਿਗੁਰੂ !!! ਕਹਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਪਦਾ ਰਹੁ, ਫਿਰ ਦੇਖ ਇਸਨੂੰ ਕੀ **ਫਲ ਲਗਦੇ ਹਨ।**

ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਫਕੀਰ ਤਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਿ ਮੀਦਾਰ ਨੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਅ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੀ **ਕਮਾਈ**_ਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ **ਅਨੰਦ** ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ, ਰਿਧੀਆਂ-ਸਿਧੀਆਂ ਫੁਰ ਪਈਆਂ, ਉਸਦੀ ਖੇਤੀ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਫਲਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਸਾ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ_ਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਂ-ਜਾਏ ਭਰਾ ਨੇ **ਉਸਨੂੰ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੈ।**

ਜਦ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਣਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ **ਦਿਲ-ਟੁੰਬਵਾਂ** ਜਵਾਬ ਸੀ ਚੁ

ਜੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਣਾ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ **ਮਰਦਾ ਹਾਂ** !

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦਾ ਜੀਵਨ ਚੁ **ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ** ਵਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਆਤਮਿਕ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਸਾਡੇ ਅਖੌਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਸ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਿ ਮੀਦਾਰ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਅੰਤਰ ਅਥਵਾ ਼ ਰਕ ਹੈ।

1. ਉਸ ਿ ਮੀਦਾਰ ਦੇ ਭੋਲੇਪਣ ਵਿੱਚ ਅਥਾਹ ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਨਿਸਚਾ ਜਾਂ ਵਿ ਵਾਸ ਓਪਰਾ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੇ ਕ੍ਰਿ ਮਿਆਂ ਦੀ ਲਿ ਕ ਨਾਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਛਾਂਈ-ਮਾਂਈ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2. ਿ ਮੀਦਾਰ ਨੇ ਸਾਧੂ ਦੇ ਉਪਦੇ ਨੂੰ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਨੂੰ **ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜੱ ਵਾਂਗ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਫੜ ਲਿਆ ਤੇ ਕਮਾਇਆ।** ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਕਿਉਂ ? ਕਿਆ ? ਕੈਸੇ ? ਦੇ ਭੰਬਲ ਭੂਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਮੋਲਕ ਸਮਾਂ ਗਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਦ੍ਰਿੜ ਵਿ ਵਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ **ਸਲਾਹਾਂ** ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਏ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ !

3. ਿ ਮੀਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਦੇ ਉਪਦੇ , ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਘਰੇਲੂ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲ (priority) ਦਿਤੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ **ਸਿਮਰਨ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਇਕੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।** ਅਸੀਂ ਮਾਇਕੀ ਰੁਝੇਵੇਂ ਇਤਨੇ ਵਧਾ ਲਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦੀ **ਫੁਰਸਤ ਹੀ ਨਹੀਂ।** ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਦੀ **ਰੀਸ ਜਾਂ ਤਰਲਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹਾਂ** ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੈਸੋ ਮਨ ਕਿਰਤਿ ਬਿਰਤਿ ਮੈ ਮਗਨ ਹੋਇ।
ਸਾਧ ਸੰਗ ਕੀਰਤਨ ਮੈ ਨ ਠਹਿਰਾਵਈ। (ਕਬਿਤ ਭਾ.ਗੁ.-235)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ **ਸਿਮਰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਚੁ**

ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਸਮ੍ਹਾਰਿ ਜਨਾ॥
ਸਗਲੇ ਛੋਡਿ ਬੀਚਾਰ ਮਨਾ॥ (ਪੰਨਾ-913)

ਏਕੋ ਜਪੀਐ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਇਕਸ ਕੀ ਸਰਣਾਇ॥
ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਕਰਿ ਪਿਰਹੜੀ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ॥ (ਪੰਨਾ-961)

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਕੋ ਜਸੁ ਗਾਉ॥
ਆਨ ਸੁਆਦ ਬਿਸਾਰਿ ਸਗਲੇ ਭਲੋ ਨਾਮ ਸੁਆਉ॥ (ਪੰਨਾ-1220)

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ॥ (ਪੰਨਾ-12)

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਛੋਡਹੁ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮਾ॥
ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਜਪਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਰਹੁ ਏਕ ਕੀ ਸਰਨਾ॥ (ਪੰਨਾ-692)

4. ਜਿਮੀਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ, ਤਨ, ਬਿਰਤੀ ਇਕ ਅੱਖਰ ਚੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ, ਹੋਰ ਰੁਝੇਵੇਂ ਘਟਾ ਦਿਤੇ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੇਲੋੜੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਅਥਵਾ **ਮਾਇਕੀ ਖਲਜਗਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।**

5. ਜਿਮੀਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਉਪਦੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਚੁ

ਜਿਨੀ ਚਲਣੁ ਜਾਣਿਆ ਸੇ ਕਿਉ ਕਰਹਿ ਵਿਥਾਰ॥ (ਪੰਨਾ-787)

ਪਰ ਅਸੀਂ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਅਥਵਾ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅਪਣੇ ਫਾਲਤੂ ਰੁਝੇਵੇਂ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਅਮੋਲਕ ਜੀਵਨ ਅਜਾਂਈ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਚੁ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ....॥ (ਪੰਨਾ-1054)

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੋਰੁ॥
ਕਾਜਿ ਤੁਹਾਰੈ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ॥ (ਪੰਨਾ-238)

ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ **ਚਲਣੁ ਜਾਣਿ ਜੁਗਤਿ ਮਿਹਮਾਣਾ।**
(ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ.-32/1)

ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪ੍ਰਹੇ ਅਤਿ ਰੂਰੀ ਹੈ, ਵਰਨਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਵਧਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਰੋ ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੁ

ਈਰਖਾ

ਦਵੈਤ

ਝੂਠ

ਫਰੇਬ

ਰਿ ਵਤਖੋਰੀ

ਚੁ ਆਦਿ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਤੇ ਵਰਤ-ਵਰਤਾਰਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਹੋਰ ਨਿਘਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ **ਮਾਨਸਿਕ ਅਉਗਣਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ** ਸਾਡੀ ਆਤਮਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਚੁ

ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਜੇਤੜੇ ਤੇਤੇ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰ।। (ਪੰਨਾ-595)

ਅਨ ਕਾਏ ਰਾਤੜਿਆ ਵਾਟ ਦੁਹੇਲੀ ਰਾਮ।।
ਪਾਪ ਕਮਾਵਦਿਆ ਤੇਰਾ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਰਾਮ।।
ਕੋਏ ਨ ਬੇਲੀ ਹੋਇ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਪਛੋਤਾਵਹੇ।।
ਗੁਨ ਗੁਪਾਲ ਨ ਜਪਹਿ ਰਸਨਾ ਫਿਰਿ ਕਦਹੁ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵਹੇ।। (ਪੰਨਾ-546)

ਰਸਿ ਰਸਿ ਚੋਗ ਚੁਗਹਿ ਨਿਤ ਫਾਸਹਿ
ਛੂਟਸਿ ਮੂੜੇ ਕਵਨ ਗੁਣੀ।। (ਪੰਨਾ-990)

ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ।। (ਪੰਨਾ-1287)

ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ।। (ਪੰਨਾ-39)

ਇਹੋ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ, ਪਾਠ, ਪੂਜਾ, ਧਰਮ, ਕਰਮ, ਦਾਨ-ਪੁੰਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਮਲੀਨ ਨੀਵੀਆਂ **ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਭਰੀਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਧਾਰਮਿਕ ਕ੍ਰਿਆ, ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਤਮਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਡੀ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿੱਚ ਰਕ** ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਭਗਤੀ **ਪਾਖੰਡ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।**

ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਚੁ

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹਿਐ ਰਾਮੁ ਨ ਹੋਇ।। (ਪੰਨਾ-491)

ਰਾਮ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਗਿਆਨ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅਥਵਾ ਚੁ ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਕਠਿਨ ਆਤਮਿਕ-ਘਾਲਣਾ ਕੋਈ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹੀ ਘਾਲਦਾ ਹੈ ਚੁ

ਜਨ ਨਾਨਕ **ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਕਠਨੁ ਹੈ**
ਕਿਨਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਾ॥ (ਪੰਨਾ-219)

ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪੈ ਮਨਿ ਕੋਇ॥
ਸਭ ਜੁਗ ਮਹਿ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ॥ (ਪੰਨਾ-296)

ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ॥ (ਪੰਨਾ-9)

ਐਸੋ ਰੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਡੀਠਾ॥ (ਪੰਨਾ-886)

ਅਜਿਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਮਨ **ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।** ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਮਨ **ਵਜਦ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਕਹਿ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਚੁ**

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥ (ਪੰਨਾ-40)

ਚੁਚਲਦਾ